

Michel M Walter, Silke von Lewinski: European Copyright Law: A Commentary

Matěj Myška

WALTER, Michel M; LEWINSKI, Silke von. *European copyright law : A commentary*. 1st pub. Oxford : Oxford University Press, 2010. 1555 s. ISBN 9780199227327.

Pokusit se vytvořit průvodce po „džungli“ evropských směrnic a nařízení upravujících problematiku autorského práva se zdá být úkolem nadlidským, zapracovat a kriticky okomentovat jednotlivé národní implementace předpisů tohoto „evropského autorského práva“ už hraničí s nemožným. Hned z úvodu je možno konstatovat, že renomovaným expertům vedeným editory Michelem M Walterem a Silke von Lewinskou se to podařilo, i když má výsledný opus magnum 1632 stran a bezmála dva kilogramy. Toto dílo, které je revidovanou anglickou verzí knihy *Europäisches Urheberrecht – Kommentar* od Michela M Waltera vydanou v roce 2001 v nakladatelství Springer-Verlag, poskytuje čtenáři komplexní komentář všech relevantních autorskoprávních směrnic a souvisejících nařízení.

Členění komentáře vychází z jednotné logické struktury. Po seznamu legislativních materiálů a případných verzí daného legislativního instrumentu následuje obsáhlá bibliografie k tématu, přičemž preferovány jsou články publikované v angličtině, zastoupena jsou ale i díla v němčině. Komentář každého článku je zahájen jeho zněním a vybranými recitály. Kromě výkladu jednotlivých právních otázek je pozornost věnována i legislativní historii daného ustanovení, kdy je často odkazováno na přípravné dokumenty ke směrnicím. Komentář ke každé směrnici pak doprovázejí národní zprávy o stavu implementace, které diskutují zejména problematické oblasti a potenciální kolize s národními právními řády. Drobnou nevýhodou je zařazení České republiky (spolu s Belgií, Bulharskem, Kypr, Dánskem, Finskem, Řeckem, Irskem, Lotyšskem, Lucemburskem, Maltou, Portugalskem, Rumunskem a Slovenskou republikou) do kategorie zemí, pro něž tyto zprávy nebyly vypracovávány. Pro tyto země jsou tak dostupné pouze přehledové tabulky o stavu implementace a seznam relevantní literatury. I tak se jedná o poměrně cenný zdroj informací. Vyzdvihnout lze i přehled relevantní judikatury Evropského soudního dvora a obsáhlý poznámkový aparát. Vyhledávání konkrétních informací usnadní i přehledný třicetistránkový rejstřík.

Úvodní část knihy, na které kromě hlavních autorů spolupracovali Lutz Riede a Felix Daum, uvádí čtenáře zevrubně do problematiky evropského autorského práva – v tomto kontextu jsou tak obsáhle diskutovány otázky soutěžního práva, principu volného pohybu zboží, aplikace principu nediskriminace a základních práv a svobod. Logicky nejobsáhlejší je druhá část, která se extenzivně věnuje všem sedmi základním autorskoprávním směrnicím (tj. Směrnice 2009/24/ES o právní ochraně počítačových programů; Směrnice 2006/115/ES o právu na pronájem a půjčování; Směrnice 93/83/EHS o koordinaci určitých předpisů týkajících se autorského práva a práv s ním souvisejících při družicovém vysílání a kabelovém přenosu; Směrnice 96/9/ES o právní ochraně databází; Směrnice 2001/84/ES o právu na opětovný prodej ve prospěch autora originálu uměleckého díla; Směrnice 2001/29/ES o harmonizaci určitých aspektů autorského práva a práv s ním souvisejících v informační společnosti). Třetí část od Anke Schierholz je věnována kolektivní správě autorských práv. Vzhledem k absenci harmonizační úpravy nesleduje standardní formát publikace a je tak zaměřena na obecný výklad problematiky v kontextu práva EU, neopomíjí ovšem připravovanou směrnici o kolektivní správě práv. Vzhledem k jejímu praktickému významu se čtvrtá část z pera Michela M Waltera a Dominika Goebela zabývá unijní úpravou vymáhání autorských práv. Detailně jsou tak komentovány články Směrnice 2004/48/ES o vymáhání práv duševního vlastnictví, „protipirátského“ nařízení Rady (ES) č. 1383/2003 a Směrnice 98/84/ES o právní ochraně služeb s podmíněným přístupem a služeb tvořených podmíněným přístupem. V poslední části pak hlavní editoři celkově hodnotí stav harmonizace autorského práva a práv souvisejících v Evropské unii a nastiňují možné legislativní kroky do budoucna. Podle autorů je možno harmonizaci v oblasti práva autorského a práv souvisejících označit za vcelku úspěšnou. Přesto označují evropské autorské právo za „patchwork“, který je nutno konsolidovat, doplnit a celkově zestručnit a projasnit. Dle autorů lze tohoto dosáhnout spíše než celoevropským autorským zákoníkem (který by nutně měl podobu nařízení) povšechnou autorskoprávní

směrnicí, která by vycházela ze současného *acquis*.

Po obsahové stránce nelze knize příliš vytknout – jak rozsahem, tak fundovaností a hloubkou záběru se jedná o dílo v evropském prostoru unikátní. Původní německá verze z roku 2001 byla označována jako „Jahrhundertwerk“, tedy dílem století. Inovovaná verze si zachovává všechny kvality, které jí vynesly toho hodnocení, navíc však přináší přidanou hodnotu v podobě aktuálnosti a větší jazykové přístupnosti. *European Copyright Law: a Commentary* tak představuje komplexní zpracování obsáhlé materie evropského autorského práva v jediném svazku a lze ji bez výhrady doporučit jak všem akademikům, tak i praktikujícím právníkům, kteří se zabývají touto dynamickou právní oblastí.

Martin Maisner a kolektiv: Základy softwarového práva

Adam Ptašník

MAISNER, Martin a kol. *Základy softwarového práva*. Vyd. 1. Praha : Wolters Kluwer Česká republika, 2011. 339 s. ISBN 9788073576387.

Knihy Základy softwarového práva kolektivu 7 autorů shromážděného uznávaným právníkem v oboru softwarového práva (ať již je to cokoli – viz dále) JUDr. Martinem Maisnerem je, dá-li se to tak říci, průkopnickým dílem na tomto poli. Dosud nebyla vydána ucelená monografie shrnující tuto oblast. Samotní autoři si však podle vlastních slov nečiní ambice, že by jejich dílo bylo úplnou a vyčerpávající vědeckou monografií, ale spíše praktickou příručkou určenou pro aplikující právníky, či manažery.

Největším přínosem této publikace je dle mého názoru fakt, že vůbec byla vydána. Na poli softwarového práva (a obecněji práva IT) existuje celá řada právních norem roztržštěných do velkého množství různých právních předpisů, a to jak ve formě celých těchto předpisů, nebo pouze jejich osamocněných ustanovení. Toto mnohdy nesystematické členění s sebou nese nesystematické členění s sebou nese nesystematické definice a matení pojmů (jeden výraz má v různých předpisech různý význam a naopak). Cílem této knihy je propojit tato oddělená ustanovení tak, aby jejich aplikace v praxi nečinila takové obtíže. Tím však zároveň přispěla k diskusi o nově konstituovaném právním oboru, který slovy autorů ani „nemá samostatnou katedru“ (s čímž samozřejmě jako člen Ústavy práva a techno-